

Що таке ОСН (орган самоорганізації населення), і як його утворити?

У кожному місті, селі, кварталі, вулиці, будинку чи під'їзді, є активні люди, які цікавляться соціально-побутовими умовами мешканців, благоустроєм дворів, майданчиків, вирішенням спільних проблем жителів, скажімо, таких як встановлення будинкових лічильників, ремонт під'їздів, дахів, підвалів, прибирання та прикрашання місць спільного користування, наприклад, напередодні свят, допомога людям похилого віку тощо. І не лише цікавляться, а й займаються безкорисною громадською роботою.

Таким активістам варто утворити *ОСН (орган самоорганізації населення)*, і таким чином отримати більше можливостей та підтримки для ефективної громадської діяльності. Закон визначає, що це представницькі органи (будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, сільські, селищні комітети), що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення таких основних завдань:

1) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;

2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

3) участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

Для того, щоб створити ОСН, потрібно спочатку провести збори (конференцію) мешканців за місцем проживання, на яких має бути представлено не менше половини мешканців відповідної території (будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону, району, села, селища), які мають право голосу. На цих зборах (конференції) більшістю голосів учасників приймається рішення про створення ОСН, визначаються основні напрями його діяльності та обирається ініціативна група, члени якої будуть представляти інтереси жителів - учасників зборів (конференції) у відповідній місцевій раді. Ініціативна група

потрібна для того, щоб подати до відповідної ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності створюваного органу самоорганізації населення, а також список учасників зборів (конференції) мешканців за місцем проживання із зазначенням прізвища, імені, по- батькові, року народження, серії і номера паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів (конференції).

Дозвіл на створення__органу самоорганізації населення надається відповідною (сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення)) радою.

Після отримання дозволу, проводяться загальні збори (конференція) за місцем проживання для :

- обрання безпосередньо органу самоорганізації населення: у складі керівника, заступника (заступників) керівника, секретаря, інших членів. Обраними до складу органу самоорганізації населення вважаються особи, які отримали більше половини голосів учасників зборів (конференції) мешканців за місцем проживання);

- затвердження Положення про ОСН, що містить таку інформацію:

Слід пам'ятати, що орган самоорганізації населення обирається на термін повноважень відповідної ради, якщо інше не передбачено рішенням ради чи положенням про орган самоорганізації населення. Тому, варто у положенні зазначити максимальний термін повноважень ОСН.

Контроль_за дотриманням органом самоорганізації населення Положення про нього покладається на раду та її виконавчий орган, який зареєстрував орган самоорганізації населення. Легалізація органу самоорганізації населення є обов'язковою і здійснюється виконавчим органом ради шляхом реєстрації. Потрібно також звернутись і до державного реєстратора (тоді ОСН буде юридичною особою, що спростить йому існування та дозволить використання коштів та майна) або зробити повідомлення про заснування.

Працює ОСН у формі засідань, що скликаються його керівником або заступником керівника в міру потреби, проте не рідше одного разу на квартал. Члени органу самоорганізації населення виконують свої обов'язки на громадських засадах (!). За рішенням зборів (конференції) мешканців за місцем проживання, керівник і секретар цього органу можуть працювати в ньому на постійній основі з оплатою їхньої праці за рахунок коштів, переданих органу самоорганізації населення.

Які повноваження може мати ОСН?

Органу самоорганізації населення у межах території його діяльності під час його утворення можуть надаватися такі повноваження:

1) представляти разом з депутатами інтереси мешканців будинку, вулиці, мікрорайону, села, селища, міста у відповідній місцевій раді та її органах, місцевих органах виконавчої влади;

2) сприяти дотриманню Конституції та законів України, реалізації актів Президента України та органів виконавчої влади, рішень місцевих рад та їх виконавчих органів, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішень, прийнятих місцевими референдумами;

3) вносити у встановленому порядку пропозиції до проектів місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць та проектів місцевих бюджетів;

4) організувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, проведення робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо; з цією метою можуть створюватися тимчасові або постійні бригади, використовуватися інші форми залучення населення;

5) організувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві та ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж,

об'єктів загального користування із дотриманням встановленого законодавством порядку проведення таких робіт;

6) здійснювати контроль за якістю надаваних громадянам, які мешкають у житлових будинках на території діяльності органу самоорганізації населення, житлово-комунальних послуг та за якістю проведених у зазначених житлових будинках ремонтних робіт;

7) надавати допомогу навчальним закладам, закладам та організаціям культури, фізичної культури і спорту у проведенні культурно-освітньої, спортивно-оздоровчої та виховної роботи серед населення, розвитку художньої творчості, фізичної культури і спорту; сприяти збереженню культурної спадщини, традицій народної культури, охороні пам'яток історії та культури, впровадженню в побут нових обрядів;

8) організовувати допомогу громадянам похилого віку, інвалідам, сім'ям загиблих воїнів, партизанів та військовослужбовців, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, вносити пропозиції з цих питань до органів місцевого самоврядування;

9) надавати необхідну допомогу органам пожежного нагляду в здійсненні протипожежних заходів, організовувати вивчення населенням правил пожежної безпеки, брати участь у здійсненні громадського контролю за дотриманням вимог пожежної безпеки;

10) сприяти правоохоронним органам відповідно до законодавства у забезпеченні ними охорони громадського порядку;

11) розглядати звернення громадян, вести прийом громадян;

12) вести облік громадян за віком, місцем роботи чи навчання, які мешкають у межах території діяльності органу самоорганізації населення;

13) сприяти депутатам відповідних місцевих рад в організації їх зустрічей з виборцями, прийому громадян і проведенні іншої роботи у виборчих округах;

14) інформувати громадян про діяльність органу самоорганізації населення, організовувати обговорення проектів його рішень з найважливіших питань.

Міська рада передає органу самоорганізації населення відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для реалізації зазначених повноважень, здійснює контроль за їх виконанням.

Варто взяти до уваги, щосільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада може додатково наділяти частиною своїх повноважень орган самоорганізації населення з одночасною передачею йому додаткових коштів, а також матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для реалізації цих повноважень, здійснює контроль за їх виконанням, крім повноважень, віднесених законами України до виключної компетенції місцевої ради.

Фінансова та матеріально технічна основа діяльності ОСН

Якщо говорити про фінанси, то це можуть бути кошти відповідного місцевого бюджету, що надаються йому сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою для здійснення наданих органу самоорганізації населення повноважень; добровільні внески фізичних і юридичних осіб; інші надходження, не заборонені законодавством. Орган самоорганізації населення самостійно використовує фінансові ресурси, отримані з місцевого бюджету, на цілі та в межах, визначених відповідною радою. Матеріальною основою діяльності органу самоорганізації населення є майно, передане йому радою в оперативне управління. Орган самоорганізації населення для виконання своїх повноважень користується майном згідно з його призначенням.

ОСН дозволяє кожному з нас активізувати громадську ініціативу!